

Załącznik
do Uchwały
Nr
Rady Miasta z dnia

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
MIASTA PIŁY
NA LATA 2026-2028

Piła, 2025

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	2
II. Podstawa prawna.....	4
III. Diagnoza sytuacji rodzin.....	5
1. Ogólna charakterystyka Gminy.....	5
2. Dane statystyczne.....	5
IV. Analiza SWOT.....	9
V. Cel Główny oraz Cele Szczegółowe.....	11
1. Cel główny Programu.....	11
2. Cele szczegółowe Programu.....	11
VI. Adresaci Programu.....	12
VII. Realizacja Programu.....	13
1. Podmioty realizujące.....	13
2. Finansowanie.....	13
3. Rezultaty.....	13
4. Monitoring.....	18
VIII. Zakończenie.....	19

I. WSTĘP

Szczególna rola rodziny polega na tym, że jest ona naturalnym i niezastąpionym środowiskiem dla rozwoju człowieka, w niej zarówno dziecko, jak i osoba dorosła zaspokajają swoje podstawowe potrzeby. Rodzina, jako instytucja społeczna pozostaje w kręgu ciągłego zainteresowania socjologów, psychologów, pracowników socjalnych, pedagogów oraz przedstawicieli innych dziedzin nauki i praktyki. August Comte, którego definicja rodziny jest jedną z częściej przytaczanych, określał ją jako podstawową grupę społeczną, na której opiera się społeczeństwo.

Jedną z najistotniejszych funkcji rodziny jest wychowanie dzieci. We współczesnych rodzinach coraz częściej obserwuje się trudności z prawidłową realizacją zadań wychowawczych. Niesie to za sobą szereg zagrożeń dla dobrego rozwoju i wchodzenia w dorosłe życie dzieci w nich wychowywanych. Podkreślić należy, że dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków do opieki i harmonijnego rozwoju. Dziecko ma prawo do wychowywania się w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

Do elementarnych przyczyn występowania współczesnych problemów w rodzinie można zaliczyć wahania sytuacji ekonomicznej oraz wzrost kosztów utrzymania i życia. Wymienione elementy w dużej mierze wpływają negatywnie na rozwój rodziny, a w konsekwencji na rozwój dzieci w rodzinie. Ponadto, można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych czy rodzin zrekonstruowanych, a także wzrost liczby rozwodów. Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, odpowiednie instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Wobec potrzeby zapewnienia dobra dzieci, a także w trosce o ich harmonijny rozwój, jak również dla dobra samej rodziny, która stanowi naturalne środowisko rozwoju, oraz dobra wszystkich jej członków, sporządzony został Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta Piły na lata 2026-2028.

Prezentowany Program Wspierania Rodziny jest propozycją możliwych do zrealizowania zadań w zakresie opieki nad dziećmi oraz rodziną w Gminie Piła.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny stanowi bezpośrednią kontynuację działań podejmowanych w ramach poprzedniego Programu.

Należy również wskazać, że niniejszy Program powiązany jest ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły na lata 2021-2030 (przyjętej Uchwałą Nr XLIV/463/21 Rady Miasta Piły z dnia 08.06.2021 r.)

II. PODSTAWA PRAWNA

Zadania dotyczące wspierania rodziny opisane są przede wszystkim w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 1, tej ustawy do zadań własnych gminy należy m.in.:

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez: zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Zgodnie zaś z art. 179 ust. 2 powołanej ustawy, gminne programy wspierania rodziny uchwalane są przez radę gminy.

Różnorodność kwestii, jakie w kontekście wsparcia rodziny należy uwzględnić, powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN

1. Ogólna charakterystyka Gminy

Miasto Piła liczy 70054 mieszkańców, z czego 52,3% stanowią kobiety, a 47,7% mężczyźni.

Liczba ludności wg wieku:

<u>Wiek:</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
0-18 lat	12986	12907	12637
19-60 lat	40329	39601	39000
pow. 60 lat	17911	18116	18417

Urodzenia i zgony:

	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Urodzenia:	467	417	401
Zgony:	831	738	793
Różnica:	-364	-321	-392

Przedstawione powyżej dane wpisują się w ogólnopolski negatywny trend ujemnego przyrostu naturalnego. Przeciwdziałanie temu trendowi stanowi jedno z głównych wyzwań polityki prorodzinnej państwa, które w pewnych obszarach może również wspierać gmina.

2. Dane statystyczne

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną

		<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Rodziny, którym przyznano świadczenie		1903	2111	2091
Liczba świadczeń wg ich rodzaju:	niepieniężne	1129	1055	1190
	pieniężne	1335	1317	1190
Rodziny z dziećmi ogółem		593	617	630

Liczba świadczeń – wg liczby dzieci:			
1	228	246	285
2	210	219	197
3	100	97	96
4	27	31	33
5	17	11	8
6	6	3	5
7 i więcej	5	7	6
Rodziny niepełne ogółem	225	238	210
Liczba świadczeń – rodziny niepełne wg liczby dzieci:			
1	89	93	86
2	77	89	67
3	34	35	38
4 i więcej	25	21	19

Z przedstawionych danych wynika, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej jest zmienna. W 2023 r. nieznacznie wzrosła w porównaniu z rokiem 2022, natomiast zmniejszyła się w 2024 r. Zauważyć można natomiast systematyczny spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych.

Powody przyznania pomocy społecznej rodzinom:

	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Ubóstwo	684	694	621
Długotrwała lub ciężka choroba	986	912	885
Niepełnosprawność	626	598	566
Bezrobocie	639	622	574
Potrzeba ochrony macierzyństwa	134	135	134
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	301	366	245

Alkoholizm	317	294	282
Przemoc domowa	34	38	37

Główne przyczyny przyznawania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pozostają ciągle te same, tzn.: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie. Warto jednak odnotować, że we wszystkich tych obszarach odnotowano spadki (podobnie jak w obszarach pomocy ze względu na problem alkoholizmu oraz bezradności).

Powyższe dane, uwzględniając oczywiście kwestię pomocy państwa w ramach polityki prorodzinnej oraz programów aktywizacji osób bezrobotnych, mogą świadczyć o skutecznie prowadzonej polityce prorodzinnej Gminy Piła (wytyczonej m.in. w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych).

Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia:

	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Kontrakt socjalny (liczba zawartych)	117	119	111
Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	162	153	168
Poradnictwo specjalistyczne	838	880	957
Praca socjalna (ogółem)	593	617	630
Interwencja kryzysowa	8	4	6

Rodziny korzystające z usług asystenta rodziny:

	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta	162	153	168
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	13	5	8
Liczba rodzin wskazanych przez pracownika socjalnego do pracy z asystentem rodziny	149	146	159

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w oparciu o ustawę „Za życiem”	0	2	1
Liczba rodzin z którymi asystent zakończył pracę: osiągnięcie celów	33	6	19
Zaprzestanie pracy przez rodzinę brak współpracy, efektów, inne np. przeprowadzka	33	32	27

Powyższe dane potwierdzają nieregularny (zmienny) trend w zakresie ilości rodzin, które korzystają z różnych form pomocy i wsparcia, a także asystenta rodziny. Warto odnotować znaczący wzrost liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego. Dodatkowo, jako pozytywny czynnik można uznać fakt, że ogólna liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, pozostaje na podobnym poziomie (brak znaczącego wzrostu).

W ramach zasobów (instytucjonalnych) na terenie miasta Piły, które wspierają rodzinę, należy wymienić przede wszystkim:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile;
- Asystenta rodziny;
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Jednostki oświatowe (szkoły oraz przedszkola);
- Zespół Żłobków w Pile;
- Sąd Rejonowy w Pile;
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. P. Szumana w Pile;
- Placówki ochrony zdrowia;
- Komendę Powiatową Policji w Pile;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pile.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), pozwala na określenie mocnych i słabych strony, a także szans i zagrożeń systemu wspierania rodziny w Gminie Piła.

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none">– Stałe diagnozowanie sytuacji mieszkańców Piły,– Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych,– Instytucje wspierające dzieci oraz rodzinę (MOPS, PCPR, kuratorzy, policja, sąd, ochrona zdrowia, jednostki oświatowe, żłobek, świetlice szkolne),– Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin,– Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych,– Powołany Zespół Interdyscyplinarny,– Działalność profilaktyczna i edukacyjna realizowana przez Gminę Piła oraz organizacje pozarządowe,	<ul style="list-style-type: none">– Niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców,– Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej,– Istnienie szarej sfery zatrudnienia,– Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego,– Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela,– Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów.

<ul style="list-style-type: none"> - Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje pozarządowe. 	
Szanse:	Zagrożenia:
<ul style="list-style-type: none"> - Przydzielanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, - Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - Możliwość pozyskiwania funduszy unijnych i realizacji rządowych programów, - Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym, - Promowanie idei wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów, - Zanik więzi i tradycji rodzinnych, - Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym, - Wzrost kosztów utrzymania rodzin, - Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc, - Uzależnienie członków rodziny m. in. od alkoholu, środków odurzających, jak również uzależnienia behawioralne.

V. CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Cel główny Programu

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania zdolności do prawidłowego funkcjonowania, poprzez wzmacnianie roli i funkcji członków rodziny. Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin, a także wzmacnianiu roli rodziny.

2. Cele szczegółowe Programu.

Określa się następujące cele szczegółowe:

- 1) **Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.**
- 2) **Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;**
- 3) **Wspieranie rodzin, zwłaszcza rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo;**
- 4) **Podnoszenie kompetencji pracowników służb zajmujących się udzielaniem pomocy rodzinie.**

Szczegóły dotyczące realizacji założonych celów szczegółowych, tj.: kierunki działania oraz sposoby weryfikacji, zostały zawarte w dalszej części niniejszego Programu (zob. pkt VII. Realizacja Programu, ppkt. 3. Rezultaty).

Jednocześnie, należy wskazać, że pełna i prawidłowa realizacja wyznaczonych celów szczegółowych, wymagać będzie współpracy z innymi instytucjami oraz podmiotami wspierającymi rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami niniejszego Programu są rodziny zamieszkujące Gminę Piła, ze szczególnym uwzględnieniem:

- rodzin niewydolnych wychowawczo;
- rodzin niezaradnych życiowo;
- rodzin żyjących w ubóstwie;
- rodzin dotkniętych bezrobociem;
- rodzin dotkniętych przemocą domową;
- rodzin, w których występują problemy uzależnień;
- rodzin wielodzietnych;
- rodzin wychowujących dziecko/dzieci z niepełnosprawnością;
- dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- dzieci przejawiających trudności wychowawcze;
- dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Wskazane wyżej grupy stanowią wyliczenie otwarte, mające na celu ukierunkowanie pomocy, jaką zaoferować może Gmina, na rodziny w których występują problemy społeczne. Jedynie poprzez wspólne działania rodzin i Gminy, możliwe będzie zapewnienie odpowiednich warunków do życia i funkcjonowania, a także wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

1. Podmioty realizujące

Głównym podmiotem realizującym niniejszy Program (jego cele) będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piłę. Jednakże pełna realizacja będzie możliwa dopiero we współpracy z innymi instytucjami/podmiotami, które również realizują zadania w zakresie wspierania rodziny, m.in.:

- Urząd Miasta Piły;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piłę;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- policja;
- jednostki oświatowe (szkoły, przedszkola) i placówki kulturalne położone na terenie Piły;
- placówki sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 (żłobki i kluby dziecięce);
- placówki ochrony zdrowia na terenie Piły;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piłę;
- kuratorzy sądowi.

2. Finansowanie

Źródło finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny Miasta Piły na lata 2026-2028 stanowi przede wszystkim budżet Gminy – środki własne. Dodatkowo, środki na realizację Programu pochodzą będą z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych w ramach finansowań zewnętrznych, m.in. z budżetu państwa, programów rządowych lub unijnych.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 187 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych ministra właściwego do spraw rodziny należy między innymi finansowe wsparcie gminnych programów wspierania rodziny.

3. Rezultaty

Głównym założeniem Programu jest stworzenie jak najkorzystniejszych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Miejskiej Piła.

Doprecyzowanie założonych celów szczegółowych, tzn. określenie kierunków działania oraz sposobów weryfikacji, zostało przedstawione w formie tabelarycznej.

<u>Cel szczegółowy nr 1 – Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.</u>		
<u>Kierunki działania:</u>	<u>Realizator:</u>	<u>Wskaźniki realizacji:</u>
1. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach przeżywających trudności.	MOPS	Liczba zrealizowanych wywiadów środowiskowych.
2. Rozpoznawanie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocena sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym oraz rówieśniczym.	MOPS jednostki oświatowe żłobki i kluby dziecięce Zespół Interdyscyplinarny	<i>Z uwagi na charakter i wielopłaszczyznowość celu nie określono wskaźnika realizacji.</i>
3. Konsultacje ze specjalistami celem sprecyzowania czynników wpływających na dysfunkcję rodziny.	MOPS	Liczba udzielonych porad/konsultacji. Liczba rodzin/osób objętych wsparciem.
<u>Cel szczegółowy nr 2 – Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.</u>		
<u>Kierunki działania:</u>	<u>Realizator:</u>	<u>Wskaźniki realizacji:</u>
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia w ramach obowiązujących przepisów.	MOPS	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z poszczególnych form pomocy.
2. Objęcie dożywianiem dzieci w przedszkolach i szkołach podstawowych.	MOPS jednostki oświatowe	Liczba dzieci objętych dożywianiem.
3. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin wymagających wsparcia.	MOPS	Liczba wizyt pracowników MOPS w rodzinach z dziećmi.
4. Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy	Urząd Miasta Piła	Kwota faktycznie przeznaczona na finansowanie

zastępczej.	MOPS	pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
<u>Cel szczegółowy nr 3 – Wspieranie rodzin, zwłaszcza rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo.</u>		
<u>Kierunki działania:</u>	<u>Realizator:</u>	<u>Wskaźniki realizacji:</u>
1. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	MOPS	Liczba rodzin objętych wsparciem AR (w tym liczba rodzin objętych wsparciem po raz pierwszy). Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem AR. Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem AR. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny.
2. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, terapeuta, prawnik)	MOPS jednostki oświatowe PCPR	Liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich rodzaju. Liczba rodzin/osób objętych wsparciem.
3. Praca socjalna z rodziną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	MOPS	Liczba rodzin objętych pracą socjalną.
4. Pomoc rodzinom, których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej (odbudowanie odpowiedniego środowiska wychowawczego, budowanie poprawnych relacji, zapewnienie utrzymania kontaktu).	MOPS	Liczba spotkań rodziny biologicznej z dzieckiem. Liczba zajęć dla rodzin biologicznych. Liczba rodzin, w których dzieci powróciły z pieczy zastępczej. Liczba posiedzeń zespołów ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
5. Organizacja czasu wolnego dzieci.	jednostki oświatowe	Liczba zorganizowanych wydarzeń.

	placówki kulturalne organizacje pozarządowe	Liczba uczestników.
6. Podejmowanie lub wspieranie inicjatyw sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych (np.: pikniki rodzinne, przedstawienia)	Urząd Miasta Piła MOPS jednostki oświatowe żłobki i kluby dziecięce placówki kulturalne organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych wydarzeń.
7. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego	organizacje pozarządowe	Liczba prowadzonych placówek. Liczba dzieci skierowanych do placówek.
<u>Cel szczegółowy nr 4 – Podnoszenie kompetencji pracowników służb zajmujących się udzielaniem pomocy rodzinie.</u>		
<u>Kierunki działania:</u>	<u>Realizator:</u>	<u>Wskaźniki realizacji:</u>
1. Udział w szkoleniach, w tym superwizji, kursach i warsztatach.	MOPS Zespół	Liczba szkoleń/kursów/warsztatów. Liczba osób przeszkolonych.
2. Współpraca z podmiotami oraz instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, które zajmują się pomocą rodzinie – wymiana doświadczeń.	Interdyscyplinarny jednostki oświatowe żłobki i kluby dziecięce	Liczba spotkań.

4. Monitoring

Monitoring niniejszego Programu odbywać się będzie w formie rocznych sprawozdań, które sporządzać będzie dyrektor MOPS w terminie do 31 marca każdego roku, za rok miniony. Sprawozdania składane będą Radzie Miasta Piły przez dyrektora MOPS (w imieniu Prezydenta Miasta, jako realizacja obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Monitoring stanowić będzie obserwację zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco będą one weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Głównym celem, a zarazem założeniem niniejszego Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania zdolności do prawidłowego funkcjonowania, poprzez wzmacnianie roli i funkcji członków rodziny. Warto zauważyć, że szczególną rolę w działaniach wspierających rodzinę należy upatrywać w działalności profilaktycznej, której najważniejszym celem jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy – zarówno tym, które dopiero zaistnieją, jak i tym, które w postaci załżkowej już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, pożądane jest promowanie działań profilaktycznych, które skierowane będą na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi.

Osiągnięcie wyznaczonych Celów uzależnione jest od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny. Jednocześnie nie należy zapominać, że Program niniejszy ma charakter dokumentu otwartego, tzn. dopuszczającego ewentualne zmiany i modyfikacje.